

खोज नवप्रवर्तनको झाँजेन हो । नवप्रवर्तनले आर्थिक वृद्धि गराउँछ । त्यसैले हामी सबै खोजमा लागौ ।

- इडिश गाइडर

सम्पादकीय

बद्दो बैंकिङ कसुर

तेपालमा समग्र अपराधका घटना बढ्दै गएको छ । त्यसमा बैंकिङ कसुर पनि पाठ्य । प्रहरी प्रधान कार्यालयले उपलब्ध गराएको तथ्यांक अनुसार २०८१ साउदेखि कार्तिकसम्म काठमाडौं, भक्तपुर र ललितपुरमा मात्र २ हजार ६२९ बैंकिङ कसुरका मुद्दा दर्ता भएका छन् । गतवर्ष सोही अवधिमा उपत्यकामा २ हजार ३५९ मुद्दा दर्ता भएका थिए । यसरी बैंकिङ कसुरका घटना किन बढिरहेको छन् त?

गरीबीका वर्षको साउदेखि कार्तिकको तल्जनामा चालू आर्थिक वर्षमा ढेढ सम्भन्दा बढी मुद्दा दायर भएका छन् । वित्तीय क्षेत्रमा अपराध बढ्दै जाँदा प्रहरीलाई अनुसन्धान गर्न तै समस्या भएको छ र उसले यसका लागि अवरोही निकार आवश्यक भएको बताएको छ । बैंकिङ कसुरमा सबैभन्दा बढी चेक अनादरको मुद्दा पनि गरेको छ । खातामा पैसा तहुँदा पनि जानाजान चेक काटेर दिवांग चेक अनादरको मुद्दा लाग्छ । अहिले मुलुकको अर्थनीति सम्बन्धमा छ । घरजगाम कारोबार ठप जस्तै हुन्ह धैरेको लगानी अझिकैको छ । त्यसले गर्न कारोबार बिगेरार पनि यस्तो कसुरमा मात्र बढेको देखिन्छ ।

बैंकिङ कसुरका घटना बढ्दुमा धितो मूल्यांकनमा हुने गडबडीलागायत समस्या पनि छन् । तेपालमा बैंकिङ क्षेत्र तलान्तमक पारदर्शी रहेको छ । तर पनि विभिन्न कर्जा प्रवाहमा समस्या रहेको देखिन्छ । जसका कारण बैंकिङ कसुर बढेको देखिन्छ ।

कानूनी व्यवस्थाविपरीत बैंक तथा वित्तीय संस्थाको रकम हितामिन गर्नुलाई बैंकिङ कसुर भनिन्छ । विद्यमान कानूनी व्यवस्थाअनुसार अधिकै रुपमा खाता खोल्न तथा रकम भुक्तानी दिने, अनधिकै रुपमा खाता वा संस्थाको चेक तथा खाताको विवरण अचूक तुर्ने व्यक्ति वा संस्थानाई दिने, धितोको अस्वाभाविक भल्यांकन गरी क्रहन लिने तथा दिने काम बैंकिङ कसुरिभित पाठ्य । तेपालमा बैंकिङ कसुर तथा यसमा दिव्यान्ते सजायको बारेमा 'बैंकिङ कसुर तथा सजाय ऐन, २०८४'

मूलतः बैंकिङ र सहकारी क्षेत्रको स्वनियमन,
संस्थागत सुशासनबाट नै यस्ता घटना अधिक
नियन्त्रण हुन्छ । त्यसपछि बलियो नियामकका
माध्यमबाट यस्ता अपराध घटाउन थप मद्दत मिल्छ ।

मा उल्लेख गरिएको छ । बैंक तथा वित्तीय संस्थाको प्रमुख कार्यकारी अधिकै वा कर्मचारीले सो बैंक तथा वित्तीय संस्थाको विनियमावलीमात्रमा पाउने कर्मचारीलाई सबैधार्तात्मको कर्जा वा कार्यालयीका अन्य तरिकाले कर्जा वा सापेक्षी लिने, अथवा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको संस्थापक, सञ्चालक, शेयरधनी वा त्यस्तो व्यक्तिका परिवारका सदस्यले उत्त॑ बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट कर्जा लिने गरेमा पनि बैंकिङ कसुर तथा गरेको छरिन्छ । बैंकिङ क्षेत्रलाई बलियो बनाउन तय गरिएका कानूनी प्रावधानको उल्लंघन बढावो छ जसले गर्दा बैंकिङ बढेको देखिन्छ ।

बैंक तथा वित्तीय संस्था धरायाएकी भए भने मुलुक अकल्पनीय संकटमा फस्त । त्यसैले वित्तीय क्षेत्रलाई स्वस्त र सबल बनाउन बलियो नानूर तथा विवरण गरिएको छ । त्यसैले गर्दागाई पनि बैंकिङ कसुरका घटना हुने गरेको छ । तिलान्त रोकन र भएका घटनामा अनुसन्धान गरी विगो भराउन प्रहरी निकाय पनि सबल हुन्पार्छ । तर, प्रहरीमा यससम्बन्धीय विज्ञ जनशक्ति नहुँदा पनि देखिन्छ जसले गर्दा अनुसन्धानमा नै बढी समय लाग्ने गरेको छ । मूलतः बैंकिङ र सहकारी क्षेत्रको स्वनियमन, संस्थागत सुशासनबाट नै यस्ता घटना अधिक नियन्त्रण हुन्छ । संस्थागत सुशासनका विधिको पालना यसमा उन्तैकै महत्वपूर्ण हुन्छ । त्यसपछि बलियो नियामकका माध्यमबाट यस्ता अपराध घटाउन थप मद्दत मिल्छ । त्यसपछि मात्र प्रहरीमा जाने परिस्थिति ल्याउन सकियो भने मात्र बैंकिङ कसुरको प्रभावकारी नियन्त्रण सफल हुन्छ ।

बैंकिङ कसुरका घटना कम गराउन तथा अनुसन्धान गरी विगो भराउन पनि अनुसन्धान तिकाय बलियो बनाउनुपर्छ । यस्ता अपराधका घटना सबैनाको अभाव हुन् अर्को चित्ताको विषय हो । बैंकिङ कसुरसँग सहकारीको समस्या पनि बैंकिङ आँउँछ । वित्तीय कारोबार गर्न भएर पनि सही नियमन नहुँदा सहकारीमा खर्चौ रकम अपचलन भएको अनुमान छ । त्यसैले यस्ता वित्तीय अपराधका घटनामा राज्य संवेदनशील बनेपछै ।

अमियान

१० वर्षाधिको आर्थिक अभियानबाट

न्यायाधीशको कमीले न्याय सम्पादनमा असर

सर्वोच्च अदालतमा नयाँ न्यायाधीश नियुक्त हुन नसक्का न्यायसम्पादनमा असर परेको छ । अस्थायी न्यायाधीशहरूको पदवाधि थप गर्ने/नगर्ने विषयमा सर्वोच्चका न्यायाधीशहरूको राय बाबिलेपछि न्याय सम्पादनमा प्रत्यक्ष असर परेको हो । न्यायाधीशहरूको राय नै राय बाबिलेपछि पाँच अस्थायी न्यायाधीशको अवकाश पाउने वा ऐन संशोधन गरी स्मार्य थने भन्ने कुरासमेत अन्यलामा परेको हो । यसी अन्योलका कारण सर्वोच्चमा खुदवार पेशी भएको छ । अरु २१ मुद्दा स्पृहित र २७ हेन्न न्यायानुभव भन्नै स्थिगित गरिएको अदालतले जानकारी दिएको हो ।

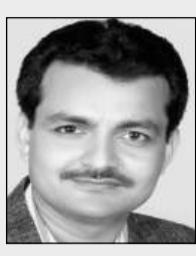
न्यायाधीशको नियुक्तिका देखिएको अन्योलकै कारण खुदवार सर्वोच्चमा कुनै अस्थायी न्यायाधीशहरूको वेज्जमा पेशी राखिएको थिएन । अस्थायी न्यायाधीशको समग्राधिकी अर्को १ दिन बाँकी रहे पनि न्यायाधीशको कमीले सर्वोच्चको कामकारावाहीमा केही असर परेको सर्वोच्चका एक उपसिवले स्वीकार गरे । 'मुद्दा स्थिगितका धेरै कारण हुन सक्कन्' उनले भने, 'न्यायाधीशको कमी ताम्र नहुन सक्क ।'

मझिसर २० बाट अस्थायी न्यायाधीशहरूले अवकाश पाउने भनिए पनि मझलवार बसेको न्यायाधीशहरूले वैठतर्को न्यायाधीशहरूले अवकाश पाउने भन्नै २१ गतेसम्म उनीहरूको स्मार रहेको बताएको थियो ।

वर्ष ८, अंक ७८, बिहावार २१ मझिसर, २०८१

पूर्व-पश्चिम विद्युतीय रेलमार्ग

बलियो महत्वाकांक्षाको कमजोर कार्यान्वयन

रेलमा यात्रु ओसारेसमात्रै व्यावसायिक रूपमा सफल बनाउन सकिएन भन्ने त भारतको अनुभवले देखाइसकेको छ । मालसामानको द्वावानी कति हुन्छ ? यो मुख्य सरोकार हो । हामीकहाँ त्यस्तो के उत्पादन छ, जसलाई ओसारेस रेलले आय आर्जन गर्न सक्छ ?

- औमप्रकाश खनाल

सरकारले राष्ट्रिय गैरवको योजनामा राखेको पूर्व-पश्चिम विद्युतीय रेलमार्ग स्रोतको सक्षमता रुमलिएको छ । राजनीतिक दलहरूले आफ्नो चुनावी प्रतिवदिता र भारतीय रेलमार्गमा चारमाडौं, भक्तपुर र ललितपुरमा मात्र २ हजार ६२९ बैंकिङ कसुरका मुद्दा दर्ता भएका छन् । गतवर्ष सोही अवधिमा उपत्यकामा २ हजार ३५९ मुद्दा दर्ता भएका थिए । यसरी बैंकिङ कसुरका घटना किन बढिरहेको छन् त?

गरीबीका वर्षको साउदेखि कार्तिकको तल्जनामा चालू आर्थिक वर्षमा ढेढ सम्भन्दा बढी मुद्दा दायर भएका छन् । वित्तीय क्षेत्रमा अपराध बढ्दै जाँदा प्रहरीलाई अनुसन्धान गर्न तै समस्या भएको छ र उसले यसका लागि अवरोही चुनावी प्रतिवदिता र भारतीय रेलमार्गमा चारमाडौं भएको थियो । अभिलोकी बैंकिङ कसुरको घटनामा चारमाडौं भएको थियो । कामिका बैंकिङ कसुरको घटनामा चारमाडौं भएको थियो ।

बैंकिङ कसुरको घटनामा चारमाडौं भएको थियो ।

रेलमा यात्रु ओसारेसमात्रै व्यावसायिक रूपमा सफल बनाउन सकिएन भन्ने त भारतको अनुभवले देखाइसकेको छ । मालसामानको द्वावानी कति हुन्छ ? यो मुख्य सरोकार हो । हामीकहाँ त्यस्तो के उत्पादन छ, जसलाई ओसारेस रेलले आय आर्जन गर्न सक्छ ।

रेलमा यात्रु ओसारेसमात्रै व्यावसायिक रूपमा सफल बनाउन सकिएन भन्ने त भारतको अनुभवले देखाइसकेको छ । मालसामानको द्वावानी कति हुन्छ ? यो मुख्य सरोकार हो । हामीकहाँ त्यस्तो के उत्पादन छ, जसलाई ओसारेस रेलले आय आर्जन गर्न सक्छ ।

रेलमा यात्रु ओसारेसमात्रै व्यावसायिक रूपमा सफल बनाउन सकिएन भन्ने त भारतको अनुभवले देखाइसकेको छ । मालसामानको द्वावानी कति हुन्छ ? यो मुख्य सरोकार हो । हामीकहाँ त्यस्तो के उत्पादन छ, जसलाई ओसारेस रेलले आय आर्जन गर्न सक्छ ।

रेलमा यात्रु ओसारेसमात्रै व्यावसायिक रूपमा सफल बनाउन सकिएन भन्ने त भारतको अनुभवले देखाइसकेको छ । मालसामानको द्वावानी कति हुन्छ ? यो मुख्य सरोकार हो । हामीकहाँ त्यस्तो के उत्पादन छ, जसलाई ओसारेस रेलले आय आर्जन गर्न सक्छ ।

रेलमा यात्रु ओसारेसमात्रै व्यावसायिक रूपमा सफल बनाउन सकिएन भन्ने त भारतको अनुभवले देखाइसकेको छ । मालसामानको द्वावानी कति हुन्छ ? यो मुख्य सरोकार हो । हामीकहाँ त्यस्तो के उत्पादन छ, जसलाई ओसारेस रेलले आय आर्जन गर्न सक्छ ।

एपियाली शेयर बजारका स्तरक (अपडेट : २०२४ डिसेम्बर १९)			
स्टक एक्सचेन्ज	सूचकांको नाम	इन्डेक्स	फरक
बम्बई स्टक एक्सचेन्ज	बीएसी सेन्सेक्स	७९,२९८.०५	-०.२०%
नेशनल स्टक एक्सचेन्ज	निपटी ५०	२३,१५९.३०	-०.०२%
जापान एक्सचेन्ज ग्रुप	निकोहे २२४	३८,८१३.५८	-०.६९%
हड्डक एक्सचेन्ज	हैंग सेंग	१९,४५२.५१	-०.५६%
संघाई स्टक एक्सचेन्ज	संघाई एक्स कम्पा	३,३७०.०३	-०.३६%
जिट इन्डेक्स			

फाइनान्स कम्पनीहरूको ५२ हप्ताको उच्च र न्यून मूल्यको तथ्यांक (२०८१ पुस ०८)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	बजार मूल्य	५२ हप्ताको उच्च विन्दु	५२ हप्ताको न्यून विन्दु
१	नेपाल फाइनान्स लिमिटेड	१०१८.८	२११४.१	३०३
२	जानकी फाइनान्स कम्पनी लिमिटेड	११४.४	१०८३.३	३३४.२
३	गुडिल फाइनान्स लिमिटेड	७६७.७	१३५३	४९५.८
४	बेट फाइनान्स कम्पनी लिमिटेड	३०५.३	११५.६	३०१.१
५	मर्टीपर्स फाइनान्स लिमिटेड	६९६	१३६.९	३६६.२
६	गोर्खांच कार्यालय फाइनान्स लिमिटेड	६८०	१०११	४९६
७	आर्थिपर्स फाइनान्स लिमिटेड	६७५	११०	४४५
८	मञ्जुषी फाइनान्स लिमिटेड	६७२	११७	४८०.२
९	समर्पि फाइनान्स कम्पनी लिमिटेड	६७७	११७९.९	२८५.५
१०	प्राप्रीन फाइनान्स लिमिटेड	६३८	८५८	२५५
११	पोद्दाम फाइनान्स लिमिटेड	६३०	७५०	३४०
१२	नेटुल फाइनान्स लिमिटेड	६०६	८२०	३८८
१३	रियान्स फाइनान्स लिमिटेड	५१०	८३८	३२९
१४	प्रियान्स फाइनान्स क. लि.	५११.३	७५५	३२६.२
१५	गोर्खाई मर्टेक ईप्ड फाइनान्स क. लि.	५८०	७५९	३२३

सहकारी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

सहकारी भवन, कार्यालयी भवन, न.पा., काठमाडौं

फोन नं. ९८-११११११११, ११११११११११, Email: sahakali.gothatar@gmail.com

सत्री वार्षिक साधारण सभा बस्ने सम्बन्धी सूचना

यस संस्थाको २०८१ साल मार्चमा २४ गते बसेको सञ्चालक सामितिको नियमित बैठकको निर्णय अनुसार संस्थाको सत्री वार्षिक साधारण सभा देखाय बमोजिमको मिति, समय र स्थानमा बस्ने भएकोले सम्पूर्ण शेयर सदस्यस्यहरूलाई उल्लेखित मिति, समय र स्थानमा अनिवार्य उपस्थितिका लागि हार्दिक अनुरोध गर्दछौं।

साधारण सभा बस्ने मिति, समय र स्थान:

मिति : २०८१ साल पौष २५ गते विहिबार

समय : विहान ११:०० बजे

स्थान : लाडाङा ईप्टो रिसोर्ट जर्सेसङ्ग पौवा, काठमाडौं।

सञ्चालक समितिको आज्ञाले
ताराणीराज बाहाल
सचिव

“समुन्त भविष्यका लागि हासो संसुन्त अभियान, सहजलोमा निरन्तर बचत हासो बस्ने पहिचान”

SUNRISE SECURITIES LTD.
सन्‌राइज़ ऐट्युरिटिज लि.

क्लिएप कार्यालय: राईधारा, काठमाडौं

दोश्रो वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धी सूचना

(प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०८१/१०/२८ गते)

श्री शेयरधारी नमूनाभवहरू
यस कम्पनीको मिति : २०८१ गते शुक्रवारका दिन बसेको सञ्चालक समितिको बैठकको नियमानुसार कम्पनीको दोषी वार्षिक साधारण सभा निम्न विवरित मिति, समय र स्थानमा निम्न विवरहरू उपर छलफल तथा नियाप गर्न बस्ने भएको हुँदू निजी महानुभावाको सुन्नना प्राप्त नभए, पनि यसै सञ्चालाई आधारमात्री शेयरधारी नियमानुभावामा उपस्थितिका लागि हार्दिक अनुरोध गर्दछौं।

साधारण सभा हुने मिति, समय र स्थान :

मिति : २०८१ साल पौष २१ गते ईमाईबार (इ.स. ५ जनवरी, २०२५)

समय : ईमेलो २:०० बजे बाट

स्थान : कम्पनीको सभाकाल, रैमधारा, काठमाडौं।

छलफलका विवरहरू :

(क) साधारण प्रतावहरू:
१. कम्पनीको वार्षिक वर्ष २०८०/०९ को सञ्चालक समितिको वार्षिक प्रतिवेदन छलफल गरी पारित गर्ने।

२. लेखापरीकाको प्रतिवेदन सहितको आ.व. २०८०/०९/९ को नामा-नोक्सान हिसाब तथा नगद प्रवाह विवरण लगायतका वार्षिक विवरी विवरण छलफल गरी पारित गर्ने।

३. कम्पनीको वार्षिक वर्ष २०८१/०९/९ का लागि लेखापरीकाको नियुक्ति को शर्त तोन्ने।

(क) विविध :

१. सनराइज ऐट्युरिटिज लिमिटेडलाई नेपाल धितोपत्र बोर्डका नियमित वर्ष २०८०/०९ को सञ्चालक समितिको बैठकको नियमानुसार कम्पनीको दोषी वार्षिक साधारण सभा निम्न विवरित मिति, समय र स्थानमा निम्न विवरहरू उपर छलफल तथा नियाप गर्न बस्ने भएको हुँदू निजी महानुभावाको सुन्नना प्राप्त नभए, पनि यसै सञ्चालाई आधारमात्री शेयरधारी नियमानुभावामा उपस्थितिका लागि हार्दिक अनुरोध गर्दछौं।

२. लेखापरीकाको प्रतिवेदन सहितको आ.व. २०८०/०९/९ को नामा-नोक्सान हिसाब तथा नगद प्रवाह विवरण लगायतका वार्षिक विवरी विवरण छलफल गरी पारित गर्ने।

३. कम्पनीको वार्षिक वर्ष २०८१/०९/९ का लागि लेखापरीकाको नियुक्ति को शर्त तोन्ने।

(ग) विविध :

१. सनराइज ऐट्युरिटिज लिमिटेडलाई नेपाल धितोपत्र बोर्डका नियमित वर्ष २०८०/०९ को सञ्चालक समितिको वार्षिक प्रतिवेदन छलफल गरी पारित गर्ने।

२. लेखापरीकाको प्रतिवेदन सहितको आ.व. २०८०/०९/९ को नामा-नोक्सान हिसाब तथा नगद प्रवाह विवरण लगायतका वार्षिक विवरी विवरण छलफल गरी पारित गर्ने।

३. कम्पनीको वार्षिक वर्ष २०८१/०९/९ का लागि लेखापरीकाको नियुक्ति को शर्त तोन्ने।

(ग) विविध :

१. सनराइज ऐट्युरिटिज लिमिटेडलाई नेपाल धितोपत्र बोर्डका नियमित वर्ष २०८०/०९ को सञ्चालक समितिको वार्षिक प्रतिवेदन छलफल गरी पारित गर्ने।

२. लेखापरीकाको प्रतिवेदन सहितको आ.व. २०८०/०९/९ को नामा-नोक्सान हिसाब तथा नगद प्रवाह विवरण लगायतका वार्षिक विवरी विवरण छलफल गरी पारित गर्ने।

३. कम्पनीको वार्षिक वर्ष २०८१/०९/९ का लागि लेखापरीकाको नियुक्ति को शर्त तोन्ने।

(ग) विविध :

१. सनराइज ऐट्युरिटिज लिमिटेडलाई नेपाल धितोपत्र बोर्डका नियमित वर्ष २०८०/०९ को सञ्चालक समितिको वार्षिक प्रतिवेदन छलफल गरी पारित गर्ने।

२. लेखापरीकाको प्रतिवेदन सहितको आ.व. २०८०/०९/९ को नामा-नोक्सान हिसाब तथा नगद प्रवाह विवरण लगायतका वार्षिक विवरी विवरण छलफल गरी पारित गर्ने।

३. कम्पनीको वार्षिक वर्ष २०८१/०९/९ का लागि लेखापरीकाको नियुक्ति को शर्त तोन्ने।

(ग) विविध :

१. सनराइज ऐट्युरिटिज लिमिटेडलाई नेपाल धितोपत्र बोर्डका नियमित वर्ष २०८०/०९ को सञ्चालक समितिको वार्षिक प्रतिवेदन छलफल गरी पारित गर्ने।

२. लेखापरीकाको प्रतिवेदन सहितको आ.व. २०८०/०९/९ को नामा-नोक्सान हिसाब तथा नगद प्रव

नेपाल बिएफआइएस शिखर सम्मेलन २०२४

जलवायु अनुकूलनका लागि सहकार्यको प्रतिबद्धता

अभियान संचालिता

काठमाडौं

जलवायु परिवर्तन तथा अनुकूलनका लागि सहकार्यको प्रतिबद्धता गर्दै 'बीएफएसआई' समिट-२०२४' सम्पन्न भएको छ। बैकिङ फाइनान्स एण्ड इन्स्योरेन्स इन्स्टिच्युट अफ नेपाल (बिफिन)ले पीएचडी चेम्बर अफ कमर्स एण्ड इडप्टी (पीचडीसीआई) भारत-नेपाल केन्द्रसँगको सहभागी लागि सम्मेलन भएको हो।

जलवायु परिवर्तन त्यूनीकरण र अनुकूलनका लागि दिगो वित्तपाणिको गहनता' नारासहित भएको कार्यक्रममा जर्मनी, अस्ट्रेलिया, सयुक्त अखर इमरेस, भारत जस्ता देशबाट नीतिनिर्माता र विज्ञहरूको सहभागिता थियो। बन्द तथा बातवारणमन्त्री ऐनबाहादुर शाही ठुकुरी प्रमुख अतिथि रहेको सम्मेलनमा राष्ट्रिय योजना आयोगका सदस्य डा. प्रकाशकुमार श्रेष्ठ, अर्थ मन्त्रालयका सचिव डा. रामप्रसाद शिमिरे, नेपालका लागि अस्ट्रेलियाका राजदूत प्रेस्ताहन, चोतोको उपयोगिता, लागि सम्मेलन भएको हो।

लियान जोनस्टन, नेपालका लागि भारतका राजदूत नीनी श्रीवास्तव र भारत-नेपाल केन्द्रको अध्यक्ष तथा नेपालका लागि भारतका पूर्वांजलि भन्नीको सिंह पुरीको उपस्थिति थियो।

कार्यक्रममा मन्त्री ठुकुरीले बैक, वित्तीय संस्थाले कर्जा लगानी गर्दा विश्वव्यापी रूपमा बढाउदा तापकमले आर्थिक

**नेपालका लागि
अस्ट्रेलियाली राजदूत
जोनस्टनले नेपाललाई
दिगो विकास र जलवायु
परिवर्तनका प्रभाव
घटाउन अस्ट्रेलिया
सरकारको समर्थन
रहेको बताए।**

धेत्रमा पार्ने प्रभावलाई मूल्याङ्कन गर्नुपर्ने बताए। अर्थसचिव धिरेले सरकारले राष्ट्र बैकसँग सहकार्य गरी ग्रिंग ट्राक्सनोमी जारी गरेको र यसले कार्बन उत्पर्जन कम गर्ने लगानीलाई संस्थाहरूको महत्वपूर्ण भूमिका रहेकोमा जोड दिए।

जैविक विविधताको संरक्षण र जलवायु अनुकूलनमा सुधार गर्ने उल्लेख गरे।

सम्मेलनमा सहभागीहरूले जलवायु परिवर्तन त्यूनीकरणका लागि बैक, वित्तीय संस्थाले लगानी गर्ने प्रतिबद्धता जनाए। उनीहरूले जलवायु परिवर्तनका प्रभावका बारेमा चासो देखाउदै यसको जोखिम सम्बोधनका लागि अपनाइएका रणनीति तथा नीतिहरूको चर्चा गरे।

नेपालका लागि अस्ट्रेलियाली राजदूत जोनस्टनले नेपाललाई दिगो विकास र जलवायु परिवर्तनका प्रभाव घटाउन अस्ट्रेलिया सरकारको समर्थन रहेको बताए। नेपालका लागि भारतीय राजदूत श्रीवास्तवले जलवायु परिवर्तन दीक्षण एशियाली देशहरू विशेषगरी नेपाल र भारतका लागि ठूलो खतरा रहेको भन्नै विश्वव्यापी सहकार्य, क्षेत्रीय समाधान र सहकार्यको आवश्यकता औल्याए। विफिनका प्रबन्ध निर्देशक डा. विनोद आवेद्यले दिगो विकास र जलवायु अनुकूलनमा वित्तीय संस्थाहरूको महत्वपूर्ण भूमिका रहेकोमा जोड दिए।

५७ तीतोमीठो

अल्छीहरू नै लोकतन्त्रका खम्बा

मदन लम्शाल

पूर्खाहरूले संघर्ष र मेहनतको बाटो सिकाए। तर अहिले आत्मनिर्भर

बन्न कष्ट भोग्नु अनियाचै छैन भन्ने मान्यता प्रबल छ। अब जो आराम गर्न जान्छ, उनै तै सफल हुने युग हो।

संसारकै धनाद्य बिल गेद्दस्ले त

सकेसम्म अल्छी भान्ने खोजेर काममा लगाउँछ भनेका छन्।

'भोकाएको विरालो बाध बन्द'

भेजस्तै भोकै हुनु आत्मनिर्भर बन्ने

दिशामा पहिलो महत्वपूर्ण कदम हो।

यो दिशामा भुपडीमा बस्थे,

मुर्हीभर अन्नले पेट पर्थे, परियानका

नाममा दुईटा लंगोटीले वर्ष दिन

काट्ये। तर उनीहरूमा यति शक्ति

थियो कि शाप दिएर दिरियो-परियोलाई

पनि छिन्नमै भस्म पार्थे। त्यही शक्तिको

प्रतिक्रिया होल्होस् त,

हामा साधु-सन्तरहूल भुपडीमा बस्थे,

मुर्हीभर अन्नले पेट पर्थे, परियानका

नाममा दुईटा लंगोटीले वर्ष दिन

काट्ये। तर उनीहरूमा यति शक्ति

थियो कि शाप दिएर दिरियो-परियोलाई

पनि छिन्नमै भस्म पार्थे।

उहिले ४७ सालितर सन्त नेता

भट्टराई बाजे आफान विद्यालयालाई

भन्न्ये रे, 'नेपाल भन्याको सुन्ने र

दग्धनेहरूले एउटै समयमा दौड पूरा

गर्ने पुनर्नुक्त हो।' दौडैने कुमारलाई

सुन्ने गणेशले जितेर गणपति भएको

दृष्टान्त त सबैलाई कण्ठस्तै छ।

त्यसैले सरकारले सकेसम्म आफू

पनि यो दिन गर्दैन २ जनातालाई पीली

समयमा भन्ने भन्नै भन्नै भन्नै

मानिसहरूलाई बस्थीकारी

पैट्रोल-डिजेलको मूल्यवृद्धि यी सबैबाट

सरकारले जनतालाई आरामसहित

जागरणको सन्देश दिएको छ।

भोक्काएको काम गर्ने भनेको त यसरी पो त।

त्यसैले त्यसैले जितेर गणपति भएको

दृष्टान्त त सबैलाई कण्ठस्तै छ।

समस्याहरू समाधान गर्नु भनेको जनताका सम्भावनालाई

ठेगान लगाउनुजस्तै हो।

वास्तवमा महँगी, बेरोजगारी,

अभाव समस्या होइनन, नयाँ सोचका

लागि अवसर

पो हुन।

ऋषिमुनिले ध्यान गर्न भोकै बस्तुपूर्छ भनेर

सिकाए, अहिले सरकारले पनि यही अभ्यास गराउँदै छ।

अब त यस्तो दिन टाढा छैन, जब 'भोक' र विकासलाई

घोषित गरिनेछ।

सम्ति दिवस' कति राष्ट्रिय गौरवको

विषय होला।

आत्मनिर्भरता भनेको

जिम्मेवारीबाट परिवर्त्तन हो।

सरकारले यो जिम्मेवारी विर्सेको छैन।

ती समाजहरू, जो समस्याहरू सामान गर्न्छन्, अभावमा बाँच्छन्, आधा पेट

खाएर पूर्ण लडाई लड्छन्, ती नै अन्तिममा असली जिज्ञेसी बिजेता हुन्छन्।

यसो विचार गर्नहोस् त,

हामा साधु-सन्तरहूल भुपडीमा बस्थे,

मुर्हीभर अन्नले पेट पर्थे, परियानका

दुख्खन ठूलो हुन्छ।

कुनै अल्छी सन्तरहूल ठूलो हुन्छ-

त्यसैले समस्या सूजना लाई

राज्यालाई आजाएर गर्ने भन्नै

परिवर्त्तनमै भयो भन्नै